

[Udenrigsministeren.]

ring har ved flere lejligheder, inden der i 1968 blev skabt kontakt mellem parterne, undersøgt mulighederne for at formidle en sådan kontakt. Den har rådført sig med andre lande, om der kunne tages initiativer, den har erklæret sig rede til at deltage i en fredsbevarende styrke, og den har sammen med de andre nordiske lande indledt forberedelser til et hjælpearbejde i Vietnam, når fjendtlighederne er ophørt.

Baggrunden for denne aktivitet har været et oprigtigt ønske om fred, et ønske, der har været båret af medmenneskelige betragtninger om det vietnamesiske folks lidelser og af den vurdering, at krigen forgiftede den internationale atmosfære. Dette sidste synspunkt har fået stigende vægt, idet den voldsomt øgede krigsaktivitet siden 1964-65 indebar en alvorlig risiko for, at konflikten skulle brede sig og måske forvandles til et stormagtsopgør.

Det er på samme baggrund, man må se opfordringerne til en standsning af bombningerne af Nordvietnam, som både den forrige og den nuværende regering har fremsat. Så længe bombningerne fortsatte, måtte man se i øjnene, at det ikke ville være muligt at nå frem til en fredsforhandling.

Med hensyn til indholdet af den fredsordning, man forhandler om, må grundprincippet være, at Vietnam selv må afgøre sin fremtid, og at det ikke ville fremme fredens sag, om man fra dansk side tog parti for den ene eller den anden part. Det er i denne sammenhæng, man må se Danmarks diplomatiske forbindelser med Vietnam. Når vi i sin tid, nemlig i januar 1958, altså på et tidspunkt da den nuværende Vietnamkrig endnu ikke var indledt, optog diplomatiske forbindelser med Sydvietnam på den måde, at ambassadøren i Bangkok blev sideakkrediteret som gesandt i Saigon, var baggrunden den, at danske erhvervsinteresser med stigende styrke gjorde dette ønskeligt. Et tilsvarende praktisk behov i forhold til Nordvietnam eksisterede ikke.

Med de nye krigshandlinger og med internationaliseringen af Vietnamkonflikten forvandlede spørgsmålet om diplomatiske forbindelser med Vietnam, der som nævnt i sit udspring var et praktisk spørgsmål, til et politisk spørgsmål. Enhver ændring i det bestående mønster, det være sig i den ene

eller den anden retning, ville uvægerlig blive udlagt som en politisk stillingtagen til fordel for den ene eller den anden part i en krig, der i sin kerne havde borgerkrigens karakter.

Under disse vilkår måtte det være rigtigst at følge en linje, der indebar, at der, så længe krigen varede og en fredsordning ikke var gennemført, ikke skete nogen ændring i de bestående diplomatiske forhold.

Spørgsmålet er nu, om den kendsgerning, at Sverige har optaget diplomatiske forbindelser med Nordvietnam, bør føre til ændring af den linje, som hidtil er blevet fulgt fra dansk side. Det afgørende må være, om en sådan ændring vil gavne freden eller med andre ord lette Parisforhandlingerne. Min vurdering går i retning af, at den svenske optagelse af diplomatiske forbindelser i sig selv næppe vil have nogen virkelig indflydelse på forløbet af fredsforhandlingerne. Hvis den sætter en kædereaktion i gang i andre lande, vil jeg ikke udelukke, at det vil kunne indvirke på fredsforhandlingerne, men jeg er tilbøjelig til at tro, at det i så fald vil blive i den retning, at standpunkterne trækkes hårdere op og forhandlingerne derved vanskeliggøres. Både den usikkerhed, der består om de mulige virkninger af en optagelse af diplomatiske forbindelser med Nordvietnam, og uvisheden om, hvilken fremtidig ordning af Vietnams forhold fredsforhandlingerne i Paris vil føre til, er så stor, at regeringen ikke i øjeblikket finder det rigtigt at forlade den hidtil fulgte linje.

Hertil kan jeg føje, at det arbejde, der er blevet indledt af de nordiske lande med henblik på planlægning af hjælp til Vietnam efter fjendtlighedernes ophør, ikke gør en ændring af de eksisterende forbindelser mellem Danmark og Vietnam påkrævet. I denne forbindelse minder jeg om, at den rent faktiske kontakt med de nordvietnamesiske myndigheder ikke har budt på problemer, og at der foruden en løbende kontakt mellem den danske og den nordvietnamesiske ambassade i Peking har fundet besøg sted i Hanoi og i København af henholdsvis den danske Pekingambassadør og den nordvietnamesiske Berlinambassadør.

Det er ud fra disse synspunkter, regeringen er kommet til det resultat, at tiden ikke